

ЗМІСТ

Актуальна тема номера:

«ВИБОРЧЕ ПРАВО УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ»

I. Конституційні та міжнародно-правові засади виборчого права України

ШАПОВАЛ В. Політико-правова категорія народного представництва: питання теорії	12
СТАВНІЙЧУК М. Вибори як ключовий інститут демократичного конституційного ладу сучасної України	18
СТЕЦЮК П. Вибори у механізмі функціонування конституційної держави	30
МАРЦЕЛЯК О. Конституційні засади виборчого права України (загальнотеоретична характеристика)	38
БАРАБАШ Ю. Окремі питання модернізації конституційних засад виборчого права України	46
СЕЛІВАНОВ А. Судовий захист виборчого права громадян у сучасній конституційній державі	54
БАЙМУРАТОВ М., КОФМАН Б. Проблема становлення єдиної системи міжнародних виборчих стандартів	63
БУЧКОВСЬКИЙ Є. (Польща) Виборчий кодекс: вибрані зміни, впроваджені до польського виборчого права	77

II. Теоретичні питання виборчого права України

КОЗЮБРА М. Виборча система України в контексті вимог верховенства права	86
СЛІДЕНКО І. Концептуальні міркування з приводу доктринальних зasad парламентської виборчої системи в Україні	96
ФЕДОРЕНКО В. Вибори, виборче право і виборчі системи — пріоритетний напрям сучасних конституційно-правових досліджень	105
БОГАШЕВА Н. Політичні партії як суб'єкти виборчого процесу	114
САВЕНКО М. Активне виборче право: теоретичний аспект	122
КОВАЛЬЧУК В. Пасивне виборче право громадян та доцільність його обмеження у контексті досвіду парламентських виборів	134
АФАНАСЬЄВА М. Зловживання суб'єктивним виборчим правом	144
СОВГИРЯ О. Участь Уряду України у виборчому процесі: теоретико-прикладні аспекти	150
ЩЕРБАНЮК О. Роль виборчого законодавства у забезпеченні легітимності виборних органів державної влади	158

III. Застосування та вдосконалення виборчого законодавства України

КЛЮЧКОВСЬКИЙ Ю. Принцип чесних виборів у виборчому праві України	165
МАКСАКОВА Р. Проблеми виборчого законодавства України щодо забезпечення процесу здійснення установчої влади на правовій основі	175
КРАВЧЕНКО В., ЯНЧУК А. Моделювання виборчих систем на місцевих виборах: конституційно-правові аспекти	182
СУШИНСЬКИЙ О. Конституційно-правова відповідальність органів адміністрування виборчим процесом	191
СМОКОВИЧ М. Процесуальні особливості розгляду виборчих спорів адміністративними судами: практика, проблеми, перспективи	200
ВОЛОЩУК О. До проблеми вдосконалення законодавства про вибори Президента України	211

ПЕТЬОВКА В. Про інформаційні адміністративні послуги у виборчому процесі	220
КОРЖ В. Корупційні виборчі технології в Україні: поняття, види, проблеми протидії	224
Висновки та рекомендації з актуальної теми	230
Вибрана бібліографія сучасних монографічних праць з питань виборчого права	235
Загальна теорія права і держави	
РАБІНОВИЧ П. Проблема формування універсальної теорії права як спільної концептуальної основи теорій національного права і міжнародного права	240
ОНІЩЕНКО Н. Деякі дискусійні питання визначення категорії «джерело права» у сучасній юридичній науці	245
Конституційне право	
СКРИПНЮК О. Методологічні проблеми теорії конституційного права	253
ДЖУНЬ В. Аксіологічний інструментарій у соціології конституційного права	262
ШАТИЛО В. Політико-правові чинники інституціоналізації поділу державної влади в Україні	274
МАЙДАННИК О. Контрольна функція парламенту: сутність, зміст, призначення	280
СТЕЦЕНКО С. Конституційний Суд України як суб'єкт формування державної політики у сфері охорони здоров'я	287
Цивільне право	
МАЙДАНИК Р. Джерела цивільного права України: поняття, система, види	294
МАЛЯРЕНКО С. Окремі питання зупинення нотаріальної діяльності приватного нотаріуса в Україні	310
Адміністративне право	
КОСІНОВ С. Форми та інструменти громадського контролю	322
Протидія корупції	
ОМЕЛЬЧЕНКО С. Форми та види корупції	331
Кримінальний процес	
САМБОР М. Процесуальний статус понятого як участника кримінального провадження за нормами Кримінального процесуального кодексу України	337
Судово-правова реформа	
ЛУСПЕНИК Д., ХОТИНСЬКА-НОР О. Окремі питання впровадження ефективних механізмів допуску до касаційного оскарження судових рішень у цивільному судочинстві України	347
КІВАЛОВ С. До питання про співвідношення категорій «адміністративна юстиція», «адміністративний процес» та «адміністративне судочинство»	354
СКОМОРОХА Л. Правове положення морально-етичного аспекту посади судді в Україні, інтеграція окремих міжнародних тенденцій	362
Дискусії та обговорення	
МАЛЯРЕНКО В. Державний гімн як дзеркало нації	374
ОПРИШКО В. Правові засоби забезпечення подолання наслідків Чорнобильської катастрофи	381

Молодим правознавцям – слово

КУДРЯВЦЕВА О. Міжнародно-правові стандарти забезпечення
прав дитини 390

МИХАЛЮК О. Особливості виконання договору доручення
третью особою 398

Провідні юридичні вищі навчальні заклади України

Факультет правничих наук Національного університету
«Києво-Могилянська академія» 405

Науково-правова експертиза

СЕМЧИК В., ПОЛІВОДСЬКИЙ О. Науково-правова експертиза
як форма доктринального тлумачення законодавства 409

Закон України від 10 лютого 1995 р. № 51/95-ВР

«Про наукову і науково-технічну експертизу» 416

Судова практика***Європейський суд з прав людини***

Комуніке Секретаря Європейського суду з прав людини стосовно рішення
у справі «Котов проти Росії» від 14 січня 2010 р. 429

Вищий господарський суд України

Постанова пленуму Вищого господарського суду України
від 16 січня 2013 р. № 2 «Про внесення до деяких постанов пленуму
Вищого господарського суду України доповнень і змін,
що стосуються участі прокурора у судовому процесі» 432

Визначні юристи

Державний і громадський діяч, науковець-практик
Ольга Гаврилівна Павшукова 440

Правова хроніка

Ярослава Михайловича Романюка обрано на посаду
Голови Верховного Суду України 442

Конкурс на присудження Премії імені Ярослава Мудрого 443

Вибори членів Національної академії правових наук України 444

Міжнародна конференція «Угода про асоціацію між ЄС та Україною:
на шляху до глибокої інтеграції без набуття повного членства?» 446

Ювіляри

Ювілей члена-кореспондента НАН України Володимира Миколайовича
Шаповала (до 65-річчя від дня народження) 448

Ювілей члена-кореспондента НАПрН України
Євгена Олеговича Харитонова (до 65-річчя від дня народження) 450

Рецензії

ШЕМШУЧЕНКО Ю., КУЛИНИЧ П. Кооперація і право у європейському
просторі 452

Пам'яті вчених-правознавців

Пам'яті іноземного члена НАПрН України, члена-кореспондента РАН
Сергія Сергійовича Алексєєва 457

Пам'яті академіка НАПрН України Михайла Яковича Сегая 459

До уваги читачів журналу «Право України»!

Актуальною темою наступного номера видання буде:

«Європейське право: проблеми адаптації законодавства України».

СОДЕРЖАНИЕ

Актуальная тема номера:

«ИЗБИРАТЕЛЬНОЕ ПРАВО УКРАИНЫ: СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ РЕФОРМИРОВАНИЯ»

I. Конституционные и международно-правовые основы избирательного права Украины	
ШАПОВАЛ В. Политико-правовая категория народного представительства: вопросы теории.....	12
СТАВНИЙЧУК М. Выборы как ключевой институт демократического конституционного строя современной Украины.....	18
СТЕЦЮК П. Выборы в механизме функционирования конституционного государства	30
МАРЦЕЛЯК О. Конституционные принципы избирательного права Украины (общетеоретическая характеристика)	38
БАРАБАШ Ю. Некоторые вопросы модернизации конституционных основ избирательного права Украины	46
СЕЛИВАНОВ А. Судебная защита избирательного права граждан в современном конституционном государстве	54
БАЙМУРАТОВ М., КОФМАН Б. Проблема становления единой системы международных избирательных стандартов	63
БУЧКОВСКИЙ Е. (Польша) Избирательный кодекс: избранные изменения, внесенные в польское избирательное право	77
II. Теоретические вопросы избирательного права Украины	
КОЗЮБРА Н. Избирательная система Украины в контексте требований верховенства права	86
СЛИДЕНКО И. Концептуальные размышления по поводу доктринальных основ парламентской избирательной системы в Украине	96
ФЕДОРЕНКО В. Выборы, избирательное право и избирательные системы — приоритетное направление современных конституционно-правовых исследований	105
БОГАШЕВА Н. Политические партии как субъекты избирательного процесса ...	114
САВЕНКО Н. Активное избирательное право: теоретический аспект	122
КОВАЛЬЧУК В. Пассивное избирательное право граждан и целесообразность его ограничения в контексте опыта парламентских выборов	134
АФАНАСЬЕВА М. Злоупотребление субъективным избирательным правом....	144
СОВГИРЯ О. Участие Правительства Украины в избирательном процессе: теоретико-прикладные аспекты.....	150
ЩЕРБАНЮК О. Роль избирательного законодательства в обеспечении легитимности выборных органов государственной власти	158
III. Применение и совершенствование избирательного законодательства Украины	
КЛЮЧКОВСКИЙ Ю. Принцип честных выборов в избирательном праве Украины.....	165
МАКСАКОВА Р. Проблемы избирательного законодательства Украины относительно обеспечения процесса осуществления учредительной власти на правовой основе	175
КРАВЧЕНКО В., ЯНЧУК А. Моделирование избирательных систем на местных выборах: конституционно-правовые аспекты	182
СУШИНСКИЙ А. Конституционно-правовая ответственность органов администрирования избирательным процессом	191
СМОКОВИЧ М. Процессуальные особенности рассмотрения избирательных споров административными судами: практика, проблемы, перспективы.....	200

ВОЛОЩУК О. К проблеме совершенствования законодательства о выборах Президента Украины.....	211
ПЕТЕВКА В. Об информационных административных услугах в избирательном процессе	220
КОРЖ В. Коррупционные избирательные технологии в Украине: понятие, виды, проблемы противодействия	224
<i>Выводы и рекомендации по актуальной теме.....</i>	230
Избранная библиография современных монографических работ по вопросам избирательного права.....	235
Общая теория права и государства	
РАБИНОВИЧ П. Проблема формирования универсальной теории права как общей концептуальной основы теорий национального права и международного права	240
ОНИЩЕНКО Н. Некоторые дискуссионные вопросы определения категории «источник права» в современной юридические науке	245
Конституционное право	
СКРИПНЮК А. Методологические проблемы теории конституционного права	253
ДЖУНЬ В. Аксиологический инструментарий в социологии конституционного права	262
ШАТИЛО В. Политико-правовые факторы институционализации разделения властей в Украине.....	274
МАЙДАННИК Е. Контрольная функция парламента: сущность, содержание, предназначение.....	280
СТЕЦЕНКО С. Конституционный Суд Украины как субъект формирования государственной политики в сфере здравоохранения.....	287
Гражданское право	
МАЙДАНИК Р. Источники гражданского права Украины: понятие, система, виды	294
МАЛЯРЕНКО С. Отдельные вопросы приостановления нотариальной деятельности частного нотариуса в Украине	310
Административное право	
КОСИНОВ С. Формы и инструменты общественного контроля	322
Противодействие коррупции	
ОМЕЛЬЧЕНКО С. Формы и виды коррупции	331
Уголовный процесс	
САМБОР Н. Процессуальный статус понятого как участника уголовного судопроизводства по нормам Уголовного процессуального кодекса Украины... 337	337
Судебно-правовая реформа	
ЛУСПЕНИК Д., ХОТИНСКАЯ-НОР О. Отдельные вопросы внедрения эффективных механизмов допуска к кассационному обжалованию судебных решений в гражданском судопроизводстве Украины.....	347
КИВАЛОВ С. К вопросу о соотношении категорий «административная юстиция», «административный процесс» и «административное судопроизводство»	354
СКОМОРОХА Л. Правовое положение морально-этического аспекта должности судьи в Украине, интеграция отдельных международных тенденций	362
Дискуссии и обсуждения	
МАЛЯРЕНКО В. Государственный гимн как зеркало нации	374

ОПРИШКО В. Правовые средства обеспечения преодоления последствий Чернобыльской катастрофы.....	381
Молодым правоведам — слово	
КУДРЯВЦЕВА Е. Международно-правовые стандарты обеспечения прав ребенка.....	390
МИХАЛЮК О. Особенности исполнения договора поручения третьим лицом.....	398
Ведущие юридические высшие учебные заведения Украины	
Факультет правовых наук Национального университета «Киево-Могилянская академия»	405
Научно-правовая экспертиза	
СЕМЧИК В., ПОЛИВОДСКИЙ А. Научно-правовая экспертиза как форма доктринального толкования законодательства	409
Закон Украины от 10 февраля 1995 г. № 51/95-ВР	
«О научной и научно-технической экспертизе».....	416
Судебная практика	
<i>Европейский суд по правам человека</i>	
Коммюнике Секретаря Европейского суда по правам человека относительно решения по делу «Котов против России» от 14 января 2010 г.	429
<i>Высший хозяйственный суд Украины</i>	
Постановление пленума Высшего хозяйственного суда Украины от 16 января 2013 г. № 2 «О внесении в некоторые постановления пленума Высшего хозяйственного суда Украины дополнений и изменений, касающихся участия прокурора в судебном процессе»	432
Выдающиеся юристы	
Государственный и общественный деятель, ученый-практик Ольга Гавриловна Павшукова	440
Правовая хроника	
Ярослав Михайлович Романюк избран на должность Председателя Верховного Суда Украины	442
Конкурс на присуждение Премии имени Ярослава Мудрого	443
Выборы членов Национальной академии правовых наук Украины	444
Международная конференция «Соглашение об ассоциации между ЕС и Украиной: на пути к глубокой интеграции без приобретения полного членства»?	446
Юбиляры	
Юбилей члена-корреспондента НАН Украины Владимира Николаевича Шапovala (к 65-летию со дня рождения).....	448
Юбилей члена-корреспондента НАПрН Украины Евгения Олеговича Харитонова (к 65-летию со дня рождения)	450
Рецензии	
ШЕМШУЧЕНКО Ю., КУЛИНИЧ П. Кооперация и право в европейском пространстве	452
Памяти ученых-правоведов	
Памяти иностранного члена НАПрН Украины, члена-корреспондента РАН Сергея Сергеевича Алексеева	457
Памяти академика НАПрН Украины Михаила Яковлевича Сегая.....	459

К вниманию читателей журнала «Право Украины»!

Актуальной темой следующего номера издания будет:

«Европейское право: проблемы адаптации законодательства Украины».

CONTENTS

Topic of the Issue:

«ELECTORAL LAW OF UKRAINE: CURRENT STATUS AND URGENT PROBLEMS OF REFORMING»

I. Constitutional and International Legal Principles of Electoral Law of Ukraine

SHAPOVAL V. Political Legal Category of People's Representation:

Theoretical Issues 12

STAVNIICHUK M. Elections as a Key Institution of Democratic Constitutional System in Modern Ukraine 18

STETSIUK P. Elections in the Mechanism of Functioning of Constitutional State 30

MARTSELIAK O. Constitutional Principles of Electoral Law of Ukraine (General-Theoretical Characteristics) 38

BARABASH Yu. Some Issues of Modernization of the Constitutional Foundations of the Electoral Law of Ukraine 46

SELIVANOV A. Judicial Protection of Voting Right of Citizens in the Modern Constitutional State 54

BAIMURATOV M., KOFMAN B. Problem of Formation a Unified System of International Election Standards 63

BUCHKOVSKYI Ye. (*Poland*) Election Code: Some Amendments Introduced into the Polish Election Law 77

II. Theoretical Issues of Electoral Law of Ukraine

KOZIUBRA M. Electoral System of Ukraine in the Context of the Rule of Law Requirements 86

SLIDENKO I. Conceptual Thoughts on the Doctrinal Foundations of the Parliamentary Electoral System in Ukraine 96

FEDORENKO V. Elections, Electoral Law and Voting Systems as a Priority Direction of Modern Constitutional Legal Researches 105

BOGASHEVA N. Political Parties as Subjects of Electoral Process 114

SAVENKO M. Suffrage: Theoretical Aspect 122

KOVALCHUK V. Eligibility of Citizens and the Relevance of its Limitations in Context of Parliamentary Elections Experience 134

AFANASIEVA M. Abuse of the Subjective Electoral Right 144

SOVHYRIA O. Participation of the Government of Ukraine in the Electoral Process: Theoretical and Applied Aspects 150

SHCHERBANIUK O. The Role of the Electoral Law to Ensure the Legitimacy of the Elected Government Bodies 158

III. Application and Improvement of Electoral Legislation of Ukraine

KLIUCHKOVSKYI Yu. Principle of Fair Elections in the Election Law of Ukraine 165

MAKSAKOVA R. Problems of Election Legislation of Ukraine on Ensuring the Implementation of the Constituent Power on a Legal Basis 175

KRAVCHENKO V., YANCHUK A. The Modeling of Electoral Systems in Local Elections: Constitutional Aspects 182

SUSHYNISKYI O. Constitutional and Legal Responsibility of Authorities that Administer Electoral Process 191

SMOKOVYCH M. Procedural Peculiarities of Electoral Disputes Consideration by Administrative Courts: Practice, Challenges and Perspectives 200

VOLOSCHUK O. Towards the Problem of Improving the Legislation on Elections of the President of Ukraine 211

PETOVKA V. On Information Administrative Services in the Electoral Process 220

KORZH V. Corrupt Electoral Technologies in Ukraine: Concept, Types, Problems of Resistance	224
<i>Conclusions and Recommendation on the Topic of the Issue</i>	230
Selected Bibliography of Modern Monographic Works on Issues of Electoral Law	235
General Theory of Law and State	
RABINOVYCH P. A Matter of Construing a Universal Legal Theory as a Shared Conceptual Basis for Theories of Domestic and International Law	240
ONISHCHENKO N. Some Controversial Issues of Determining the Category of «Source of Law» in Modern Jurisprudence	245
Constitutional Law	
SKRYPNIUK O. Methodological Problems in the Theory of Constitutional Law	253
DZHUN V. Axiology Instruments in the Constitutional Law Sociology	262
SHATILO V. Political and Legal Factors for Institutionalization of Separation of Powers in Ukraine	274
MAIDANNYK O. The Control Function of the Parliament: the Nature, Content and Purpose	280
STETSENKO S. The Constitutional Court of Ukraine as a Subject of Public Policy Formation in the Health Sector	287
Civil Law	
MAYDANYK R. Sources of Civil Law in Ukraine: the Concept, System, Types	294
MALIARENKO S. Certain Issues Concerning the Suspension of the Private Notary Activities in Ukraine	310
Administrative Law	
KOSINOV S. Forms and Instruments of Public Control	322
Combating Corruption	
OMELENCHENKO S. Forms and Types of Corruption.....	331
Criminal Procedure	
SAMBOR M. Procedural Status of Witness as a Member of Criminal Proceedings According to the Provisions of the Criminal Procedure Code of Ukraine	337
Judicial Legal Reform	
LUSPENYK D., KHOTYNNSKA-NOR O. Some Issues of Implementation of Efficient Mechanisms of Access to Judgments Cassation Appeal in Civil Proceedings of Ukraine	347
KIVALOV S. To the Problem of the Correlation between Categories of «Administrative Justice», «Administrative Process» and «Administrative Legal Proceedings»	354
SKOMOROKHA L. Legal Status of the Moral-Ethical Aspect of the Position of Judge in Ukraine, Integration of Certain International Trends	362
Discussions and Debates	
MALIARENKO V. National Anthem as a Mirror of the Nation	374
OPRYSHKO V. Legal Means of Provision the Overcoming of the Chornobyl Catastrophe Consequences	381
Young Lawyers Tribune	
KUDRIAVTSEVA O. International Legal Standards for Ensuring the Rights of the Child	390
MYKHALIUK O. Peculiarities of Commission Performance by the Third Party.....	398
Leading Legal Higher Education Institutions in Ukraine	
Faculty of Law of National University of «Kyiv-Mohyla Academy»	405

Scientific Legal Expert Examination

SEMCHYK V., POLIVODSKYI O. Scientific Legal Expert Examination as a Form of Doctrinal Interpretation of Legislation	409
Law of Ukraine of February 10, 1995 № 51/95-BP «On scientific and scientific technical expertise»	416

Court Practice*European Court of Human Rights*

Commuque of the Secretary of the European Court of Human Rights Concerning the Judgment in the Case «Kotov v. Russia» of January 14, 2010	429
---	-----

High Commercial Court of Ukraine

Resolution of the Plenum of the High Commercial Court of Ukraine of January 16, 2013 № 2 «On Introduction to Certain Resolutions of the Plenum of the High Commercial Court of Ukraine of Additions and Changes relating to the Prosecutor's Participation in Litigation»	432
---	-----

Prominent lawyers

State and Public Figure, Scientist-Practician Olha Pavshukova	440
---	-----

Legal Chronicle

Yaroslav Romaniuk was elected as a President of the Supreme Court of Ukraine.....	442
The Contest for the Yaroslav Mudryi Award	443
Elections of Members of the National Academy of Sciences of Ukraine	444
International Conference «The Association Agreement between the EU and Ukraine: Towards Deeper Integration without Acquisition of Full Membership?»	446

Jubilees

Jubilee of Corresponding Member of NAS of Ukraine Volodymyr Shapoval (on his 65 th anniversary)	448
Jubilee of Corresponding Member of NALS of Ukraine Yevhen Kharytonov (on his 65 th anniversary)	450

Reviews

Shemshuchenko Iu., Kulynych P. Cooperation and Law in European Space	452
--	-----

In Memoriam

In Memoriam of Foreign Member of NALS of Ukraine, Corresponding Member of Russian Academy of Sciences Sergii Aleksieiev	457
In Memoriam of Academician of NALS of Ukraine Mykhailo Sehai	459

For the attention of the readers!

The topic of the upcoming issue is:

«European Law: Problems of Adaptation of Ukrainian Legislation».
